

VÁLASZ

A nyelvvizsgák vesszőfutása közepette néhány kétségbeesett, egzisztenciáját féltő kisebbségi póstás nyílt levéllel fordult a cluj „Ellenzék” hasábjain egy most már nyugdíjazott vezérfelügyelőhöz. Pocol Victor dr. postaügyi vezérfelügyelő volt az, aki az impérium átvétele után maradásra kérte a kisebbségi póstásokat, akik nélkül akkoriban megakadt volna a szolgálat és ugyancsak ő ígérte meg a kisebbségi kollégáinak, hogy bántatlanul megmaradhatnak helyükön. A régi hivatalnokok, akiket most iskolapadba kényszerített egy rendelkezés, akik sokévi szolgálat után egzisztenciájukat féltik, emlékeztették levelükben az egykori vezérfelügyelőt az elhangzott ígéretre. A levélre megérkezett a válasz. A nyílt levél, amelyet dr. Pocol Victor írt, olyan felelet, amelyet egykori kollégái vártak attól a férfutól, aki az átalakulás napjaiban a timisoarai és oradeai póstakerületek teljhatalmu vezetője volt. Ezt a választ itt adjuk, mindazok okulására, akik az elfogultság szemüvegén át szemlélik a kisebbségi hivatalnokok tragikus vergődését. Ime a levél:

Számotvetve minden rosszhiszeműséggel és rosszul értelmezett hazafisággal, engedjék meg nekem, hogy ha már nyomatékossabb helyről nincsen módomban, hát ugyanarról a helyről, ahonnan hozzám intézték leveleket, szóljak én is néhány szót hozzátok, kedves bajtársak, de különösképpen az illetékes körökhöz.

Lehetetlen, hogy emberi szív a ti tárgyilagossá, szerény, a helyzetet megértő és csak az igazságot tartalmazó és olyan szomorúan tragikus hangú leveleket mellett, szóltanul, nagy közönnyel menjen el. És ez különösképpen lehetetlen nekem, akinek nagyon, de nagyon sokan köszönhetik, hogy e kellemetlen — mert nem akarom még elképzelni sem, hogy tragikus lehetne — helyzetbe kerültetek.

Minden félreértés kikerülése céljából azonban már eleve kijelentem, hogy soraim csak azokhoz és azok érdekében szólnak, akik az impérium átvételek kinevezett tisztviselők voltak. Mert az már természetes, hogy az impérium átvétele után felvettektől az államnyelv teljes bírását megköveteljük.

Ezek előre bocsátása után hadd térjek át a tárgyra. Hogy valaki a ti helyzeteteket képes legyen megítélni, ahhoz szükséges, hogy az illető ismerje az impérium átvételekor fennállott viszonyokat. Egyébként lehetetlenség.

A helyzet pedig az volt, hogy mi, román póstások, beleértve a regátiakat is, olyan kevesen voltunk, hogy a kisebbségi póstások nélkül — tehát nélkülük — képtelenség lett volna a posta-távírdá-telefon szolgálatot fenntartani. Már pedig ennek jelentőségét egy kultur-ember előtt felesleges fejtegetni. E tényleges helyzetnek megfelelően aztán, úgy a kormányzótanács, valamint a hadvezetés is mindent elkövetett rajtunk, erdélyi román póstásokon keresztül, hogy ti itt maradjatok és segítsetek nekünk.

Ennek megfelelően, úgy én, mint akit a kormányzótanács megbízott a timisoarai és az oradeai pt. igazgatósági kerületek átvételével és aki a cluj pt. igazgatósági kerület átvételénél is közreműködtem, valamint a többi román kollégák is, akik az átvétellel foglalkoztak, népünk szolgálatuk akkor, amikor — megbízatásunkhoz is hiven — minden tehetségünkkel azon voltunk, hogy titeket ittmaradásra bírjunk.

Helyzetetek nehéz volt. Mert választani kellett az ittmaradás és a repatriálás között. Minthogy garanciát láttatok mibennünk, erdélyi román kollégáitokban és biztatok az illetékes körök ígéréteiben, ittmaradtatok. És nemcsak, hogy ittmaradtatok, de munkátokat becsülettel és önfeláldozóan végeztétek, vállalt

Szenzációt jelentő fordulat a Skoda-botrányban

Két letartóztatást rendelt el a parlamenti vizsgálóbizottság Zeletzky meghamisított vallomása miatt

Aruba bocsátották a hamis jegyzőkönyvet — Feltűnést keltő leleplezés a huszmillió ígért körül — A Skoda-botrányba kevert ügyvédek kizárták az ügyvédi kamarából

— Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése —

A Skoda-ügy mai tárgyalásán szenzációs fordulat következett be. A bizottság kihallgatta a Pallace-szálloda portását, ahol Renner, a Skoda-gyár egyik igazgatója bucuresti-i tartózkodása alatt lakott. A portás kijelentette, hogy ugyanakkor a szállodában lakott Boila Romulus is, akivel az igazgató több ízben folytatott hosszú és beható tárgyalásokat. A portás a továbbiak során elmondta, hogy egyetlen ízben sem látta Zeletzkyt, akár az igazgatóval, akár Boilával találkozni. Zeletzky ugyan kétszer is kereste Renner igazgatót, azonban nem találta a szállodában és így mind a két alkalommal névjegyet hagyott számára.

Leleplezik a jegyzőkönyvhamisítást

Albisor őrmester kihallgatására került ezután a sor, aki a jilavai fegyházban Zeletzky őre volt. Az őrmester kihallgatását Vasiliu Cluj vallomása tette aktuálissá, aki rámutatott arra, hogy Zeletzky kihallgatásának jegyzőkönyveit meghamisították, különösképpen pedig azokat a részeket, amelyekben Maniu Gyuláról és Boila Romulusról van szó. Albisor őrmester vallomása során kijelenti, hogy

tudomása van a hamisításokról, amelyek végrehajtásában neki is tevékeny szerep jutott.

Albisor elmondja, hogy ő és Ilie hadbírósi jegyző Pomponiu ezredestől, vagy Hagi Stoica őrnagytól (nem tudja határozottan, hogy a kettő közül melyiktől), aki Zeletzky kihallgatását vezette, megkaptak azt a szöveget, amelyet Zeletzky vallomásába kellett beiktatni. Ilie jegyző a kapott szöveget be is írta a jegyzőkönyvbe, amelyet azután Zeletzky, anélkül, hogy elolvasott volna, aláírt. Ilie különben megőrizte a kapott eredeti szöveget, amelyre azután Zeletzky visszatért.

Hogy a régi gazdasági formák és erkölcsi felfogások bomladoznak és ami a legfőbb baj, egy új formának még a konturjai sem mutatkoznak — legfeljebb sejtjük, de sejtésünket magunkban kell tartanunk — vagyis, hogy a régi világ haldoklásának és új világ születésének az egész emberiséget sújtó fájdalomak napjait kell, hogy éljük, annak nem ti vagytok okai. De még annak sem, hogy a sovinizmus mindent felperzseléssel fenyegető lángyelvei, a világ minden táján sohasem látott és sejtett méreteiben fellángoltak.

Kormányzó Urak!

Az impérium átvételekor az illetékes tényleges részéről ünnepélyes ígérettel ittmarasztalt, munkájukat becsülettel és odaadással teljesített és így hazánk alapjainak letételében önfeláldozóan velünk együtt résztvevő kisebbségi kollégáim remképeket festenek.

veget. A továbbiak során a tanu elmeséli, hogy Ilie jegyző felajánlotta a jegyzőkönyvet megvételre Zeletzkynek, azonban nem jutottak megállapodásra.

Közben Zeletzky megszerezte a hamis jegyzőkönyv fényképmását. Albisor állítása szerint, Ilie a Skoda-cég titkárával, Macekkel folytatott tárgyaláson, amelyen ő is jelen volt, az eredeti jegyzőkönyvrészt 100.000 lejért eladta a Skoda titkárának. Ilie jegyző és Albisor megtudták Pomponiutól, aki utóbb visszakérte a jegyzőkönyvet, hogy a fényképmásolat Maniu kezébe került. Ők ekkor azt válaszolták Pomponiu ezredesnek, hogy az eredeti szöveget megsemmisítették. Albisor szerint, a Skodaéktól kapott százezer lejből ő 30 ezret kapott, míg a többi Ilie jegyző saját magának tartotta meg.

Ezután Ilie hadbírósi jegyzőt vezetik a bizottság elé. A jegyző bevallja, hogy valóban kapott Pomponiutól írásbeli utasítást arra vonatkozólag, hogy a Zeletzky-jegyzőkönyvben különböző változtatásokat eszközöljön, azt azonban tagadja, hogy ezt a jegyzőkönyvet Maceknek, vagy Zeletzkynek eladta volna. Azt hiszi, hogy Albisor adta el a szóbanforgó jegyzőkönyvet. Albisor Zeletzky őre volt és mint ilyen, bejáratos volt ugy ennek szobáiba, mint a hadbírósi jegyzői irodájába. Véleménye szerint, az őr ellopta az irást, amelyet azután eladott.

Bofrány a bofrányban

A bizottság elrendeli a jegyző és az őrszembesítését, ami meg is történik. Mindketten fenntartják állításukat.

A parlamenti vizsgálóbizottság ezután elrendeli Albisor és Ilie azonnali letartóztatását.

Hitelt adnak annak, a népünk becsületét érintő verzióknak, mintha népünk nem ismerne a hála érzetét. Képes volna a jót rosszal fizetni. Képes volna néhány száz, avagy ezer — nem tudom — családot az éhhalálnak kitenni azért, mert ezek bizva hivatalos tényszerű ígéréteiben, ittmaradtak és önfeláldozóan segítettek nekünk a kezdet legnehezebb munkájában.

Kormányzó Urak,

az ilyen rémhíreket egy napig sem szabad szabadjára engedni. Ha az állam felsőbb érdekei úgy kívánják — mint ahogy kívánták a 30 évi szolgálattal való nyugdíjaztatást is, — hogy csak az állam nyelvét kifogástalanul bírók szolgálhatnak továbbra is a postánál, rendben van, senki sem szólhat ellene. De a jog, igazság és az impérium átvételekor ittmarasztalt és ittmaradt pt. tisztviselőkkel szemben tartozó hálánk kerovásaképpen legelőkelőbb kötelességünk, hogy mint munkaképteleneket, nyugdíjazzuk őket és megadjuk nekik a szolgálati éveiknek megfelelő nyugdíjat.

Dr. POCOL VICTOR
ny. pt. vezérfelügyelő.

REUSZ-jéggár, kánikulában is pontosan szállít. Telefon: 141.

A vihar és hóhullám szörnyű pusztításai világszerte

— Villámcsapások és árvizek emberek tömegeit pusztítják —

A világ minden részéről naponta érkeznek jelentések a vihar és a hóhullám borzalmas pusztításairól. A mai jelentések a következők:

A Kárpátok nyulványain borzalmas vihar vonult keresztül Kassán, Nagyszőlősen és környékén volt a vihar a legerősebben érezhető. Kassán a bazár és a posta tetőit leszakította az orkán. A posta és távirda oszlopokat a forgószél kiszakította a talajból. Nagyszőlős szomszédságában egy pajta beomlott és öt munkás súlyosan megsebesült. Kassa város cséplőmunkásai közé lesújtott a villám. Egy munkás szörnyethalt, hárman súlyosan megsebesültek. Takács Pál kisgyermek a vizes korsót adta át az apjának, amikor a villám mellettük a földbe csapott.

A gyermek azonnal meghalt, az apja súlyos égési sebeket szenvedett.

Szarka Péter munkás feleségével és gyermekével Kassa felé sietett. Villámcsapás érte őket. A férfit megölte a villámcsapás, felesége és gyermeke megsebesültek.

A Kárpátján az orkán elpusztította a termés hetven százalékát.

Varsóból jelentik: A Visztula, a főváros mellett, hétfőről keddre virradó éjjel öt méter negyven centiméter magasságot ért el. Kedden reggel az apadás folytatódott. Annak ellenére, hogy kedd éjjelre újabb emelkedést vártak, azt hiszik, hogy Varsó felett elmúlt az árvíz veszélye. A gátakat és védműveket annyira megerősítették, hogy azt hiszik, minden nyomásnak ellentállanak.

Későbbi jelentés szerint a San és a Visztula az utóbbi napok esőzései folytán 50 kilométeres hosszúságban, 7 kilométer szélességben elöntötték a földeket. Az ár 42 falut borított el. Eddig 4200 hajléktalant sikerült megmenteni, de több ezer ember háztetőkön várja

Még nem készült el a szakértői jelentés a beomlott Capitol-moziról

A timisoarai Capitol-mozi beomlásával kapcsolatban, egyes timisoarai lapok cikket közöltek, amelyben ismertetik a munkaügyi miniszter által kiküldött két mérnök jelentését. A lapok szerint a jelentés megállapítja, hogy a moziépítő beomlásáért a Steiner József építész-céget terheli a felelősség, mert gyenge minőségű fát használt fel és a famennyiséggel is takarékoskodott. A szakértői vélemény végül is azt állapítja meg, hogy Steiner köteles saját költségére a tetőt, Marcu Duiliu eredeti terveihez híven, újjáépíteni és a városnak a tető beszakadása által okozott károkat megtéríteni.

Steiner Jenő építész ma Timisoarán volt és este érkezett haza. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste az építést, aki a jelentéssel kapcsolatos kérdéseinkre a következő választ adta:

— A timisoarai lapok által közölt szakértői vélemény nem más, mint a Suciú városi mérnök ellen megindított vizsgálat alkalmából felvett jegyzőkönyv egyes részeinek kiragadása. A törvényszéki szakértők jelentésüket még nem készítették el, annál is inkább, mert csak ma délelőtt ültek össze először és ma egész nap dolgoztak. Jelentésük csak négy-öt nap múlva készül el és azt csak ekkor nyújtják be az illetékes fórumokhoz. A lapok által közölt adatokkal kapcsolatban még csak ezt kívánom megjegyezni, hogy miképpen képzelhető el az, hogy egy építkezésben egy vállalkozó, hat ellenőrző és szakértő vesz részt és ennek ellenére csak egyedül a vállalkozó legyen a hibás?

a megmentését. Az újabb károk összege meghaladja a 4 millió zlotyit.

Londonból jelentik: Ma délelben irtózatoss égiháboru vonult el az angol főváros fölött.

London teljesen elsötétült és percek alatt víz borította el az utcákat, úgy, hogy a villamosközlekedés órákra megbénult.

A vihart sűrű villámcsapások kísérték és nem egy tüzet okozott. Így villámcsapás érte a Hammerschmidt-hidat, valamint egy methodista templomot. A tüzoltók és a mentők több ízben szállottak ki.

New-Yorkból jelentik: Az Egyesült-Államokban tomboló hóhullám egyre több áldozatot szed.

A halottak száma meghaladta a négyszázat.

A legújabbban érkezett jelentések szerint, nemcsak a hóguta, a napszúrás szedi áldozatait, hanem gyakran előfordulnak olyan esetek, hogy emberek öngyilkosok lesznek azért, mert nem bírják tovább a borzalmas hőséget.

Tokióból jelentik: A koreai árvíz pusztításáról jelentik: Kobe városban egymagában háromezer ház dőlt össze. Tizenháromezer ember vált hajléktalanná. Összesen 29 ember halt meg, 34 megsebesült és 28 eltűnt Kobe városából.

A „humánus háborúról“ tanácskozik harminc állam Lüttichben

— A polgári lakosság védelme a jövő háborújában —

Párisból jelentik: A belga kormány meghívására, harminc állam kiküldöttei Lüttichben nagyarányú konferenciára ülnek össze, amelyben azt vitatják meg, hogy esetleges háboru idején

miképpen lehetne a legjobban és leghízbosabbban megvédeni a polgári lakosságot, a városokat.

Az új háborus technika már a városok békés lakosságát is fenyegeti és ezért látták szükségesnek az 1923-ban megtartott madridi orvoskongresszus résztvevői annak leszögezését, hogy háborúesetűre semleges városokat, vagy semleges vidékeket kell kijelölni, ahol főképpen a kórházakat rendezzék be és ahol a polgári lakosság biztos védelmet nyerne. A madridi kongresszus alapján ez év februárjában az egyik monacoi herceg orvosi és jogász-konferenciát hívott egybe, amelyen szintén ezeket a kérdéseket vitatták meg. Ezeknek a nemzetközi összejöveteleknek közvetlen célja ugynevezett „humánus háború“ biztosítása. (Van-e ilyen egyáltalán?) Ennek érdekében általános és nemzetközileg elfogadott rendszabályokat akarnak kidolgozni. Ezek nagyvonalakban a következők:

1. Egészségügyi zónák kijelölése a háborúra a kórházak részére.
2. Büntető szankciók biztosítása azok ellen, akik a genti egyezményt megszegik.
3. Menedékhelyek a polgári lakosság részére gáztámadások ellen.
4. Kötelezővé tételük annak, hogy a semleges államok szanitéc-csapatokkal segítsék a háboruzó feleket.
5. Biztosítsanak ellenőrzési jogot a semleges államok katonáorvosainak a háboruzó államok egészségügyi rendszabályai fölött. Ezen

Tizenhat rendőrtisztviselőt gyilkolt meg Dillinger az utóbbi hónapokban

New-Yorkból jelentik: A kedden reggel megjelenő lapok részletes tudósítást közölnek Dillinger banditavezér agyonlövéséről. Az újságok megállapítják, hogy Dillingert két volt fegyenc-társa és egy asszony jelentette fel, akik a feljelentő levélben nevéket közölték, azzal a megjegyzéssel, hogy igényt tartanak a bandavezér fejére kitűzött tizenötezer dollárra. A három feljelentő, aki rendőrkézre juttatta Dillingert, meg is kapja az összeget, nevéket a rendőrség azonban titkolja. A rendőrség nyomozása több irányban folyik. Meg akarják állapítani, hogy Dillinger hová tette a pénzt, Tizenhat bankrablást követett el a legutóbbi időkben.

Az egész Egyesült-Államok rendőrsége Dillinger bandájának tagjait kutatja. Arra számítanak, hogy a banda főnökének megölése után a banda az ország különböző részeibe szétszélődött. Ezért nemcsak Csikágóban és New-Yorkban, hanem a többi városokban is kutatják a rettegett bandita bűntársait.

Az újságok megemlítik, hogy Dillinger néhány héttel ezelőtt egy tekintélyes bíró keresett fel, akit arra kért, hogy adjon neki néhány regénytémát.

— Kalandorregényeket szeretnék irni — mondotta Dillinger.

Dillinger azonban nem regénytémáért ment a bíróhoz, mert a látogatást követő éjjel a bíró lakását és pénzeszkényét kifosztották.

Az újságok részletes életrajzot írnak Amerika legnagyobb banditájának életéről, aki csak a legutóbbi hónapokban — üldözése során — tizenhat rendőrtisztviselőt küldött a másvilágra.

kívül olyan városokat akarnak biztosítani, ahol semminemű hadianyagokat nem szabad tartani, de amelyeket éppen ezért nem szabad megtámadni.

A lüttichi kongresszus mindenesetre tiszteletreméltó. De talán mégis jobb lenne, ha a harminc állam delegátusa azt vitatná meg, hogyan lehetne elkerülni a háborúkat, nem pedig azt, hogy miképpen tegyék „humánussá“

A miniszterelnök betegsége miatt

elmaradt a ma délelőtti minisztertanács

Bucurestiből jelentik: A délelőtti összehívott minisztertanács Tatarescu miniszterelnök betegsége miatt elmaradt. A miniszterelnök ugyanis mandulagyulladásban megbetegedett és így nem vehetett részt az értekezleten. A minisztertanács helyett Anghelescu dr. elnökle mellett miniszterközi értekezlet volt, amelyen Dimitriu, az állami apparátus egyszerűsítésére kiküldött bizottság elnöke hat javaslatot terjesztett be. A miniszterközi értekezleten határozatot nem hoztak. Dimitriu a déli órákban kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, akinek szintén beszámolt a bizottság munkájáról.

CORSO-mozgó! Ma utoljára!
7¹/₂, 9¹/₂ órákor!

DON JOSE MOJICA
TILTOTT DAL!

Jön: Gustav Fröhlich, Jarmilla Novotna
Csókra vár az asszony!
(Bosporusi dalok)

54. — lejté visszük kölönvo- **Băile Lipova parkünnepélyére** **augusztus 5-én!** — Olvassa el plakátjainkat és a vasárnapi számban közzét részletes programot. — Szabad süítés-főzés, kabaré, tüzijáték, **SGA-Intelegerea** (Arad) futbalmérkőzés, tenniszverseny. 2845

Évi tizenkét millió lejt vett el a CFR az aradmegyei Ineu községtől

Egy aradmegyei butorgyár küzdelme a vasúttal — Vita és harc egy omladozó török mecset körül

Történelmi levegő övezi Ineut, a hétezer lakosu aradmegyei községet, amely egykoron nagy szerepet játszott a tizenötödik és tizenhatodik században s amely az akkori Magyarország egyik legfontosabb vára volt a törökök elleni küzdelemben. Az ódon várfalak között most gyógypedagógiai intézet működik, ott, ahol Vécsey tábornok csapatai letették fegyverüket egy vesztett szabadságharc után Rüdiger orosz tábornok előtt; most gyengeelméjű gyermekeket etanitanak féltő gondal. Az egykori vérrel áztatott csatatéren most békés munka folyik, a hatalmas ozmán birodalom összeomlása után Ineu elvesztette történelmi szerepét és jelentősége a többi nagyközségéé esett.

Az első történet, amelyet Ineun hallottam, beszámoló arról a harcról, amelyet az ottani butorgyár vesztett el a CFR-rel szemben és a mely végeredményben a községnek került évi tizenkét milliójába. Figyelmébe ajánlom az esetet mindazoknak a hatóságai vezetőknek, a kiknek szívében fekszik Aradmegye és ennek a virágzó községnek sorsa, talán vissza lehet még nyerni számunkra az elvesztett milliókat.

Jónevű butorgyár működik Ineun a Borlova-Urminis fakitermelő vállalat egyik érdekeltisége. A régi királyságból is érkeztek vásárlók Ineura és a gyár nyolcszáz munkással is állig győzte elkészíteni a megrendelt butorkat. Havonkint egy millió lejt fizettek ki munkabérek címén és a pénz Ineun maradt, az ottani kereskedők, iparosok, termelők között oszlott meg. A gyár külön vagonokat készített és ezekben szállította a Caransebes közelében fekvő erdőből a faanyagokat. A krízis beálltával a gyár megállapította, hogy a jelenlegi felemelt vasuti szállítási díjak mellett nem találja meg számításait és ezért kérvénnyel fordult a CFR-hez és kedvezményes tarifát kért. Kifejtette, hogy a mostani tarifa annyira megdrágítja gyártmányait, hogy lehetetlenné teszi a többi gyárral való konkurrálását. Minden sürgetés és minden intervenció dacára sem sikerült elérnie a kért kedvezményt, a CFR, mereven elzárkózott a gyár kívánságának teljesítése elől.

Amitől Ineu jóléte függ

A vasut „üzletpolitikája“ végül arra kényszerítette a vállalatot, hogy az ineui üzemet beszüntesse és Caransebes közelében jóval kisebb méretű gyárat létesítsen. Az ineui gyár jelenleg nem működik. A vállalat Retzler József igazgatót Ineun hagyta és egyelőre nem szereltette le a gyárat, mert még mindig reménykedik abban, hogy a vasut megváltoztatja álláspontját. A község szintén reménykedik. Évi tizenkét milliót elveszteni, a mai viszonyok közepette, mindenképpen súlyos csapás. Ineu, Sicula, Gurba dolgoztak és keresték meg mindennapi kenyerüket, még tizenkét-tizenöt éves gyermekek is hozzájárulhattak munkájukkal a család existenciájának fenntartásához. Jólétet jelentett ez a gyár az egész környéknek. Bizonyíték arra, hogy az üzem beszüntetése után, amikor a szakmunkások nagy része elköltözött a községből, több kereskedő és iparos volt kénytelen bezárni üzletét.

Néhány érdekes számadat, amelyet Nagy jegyző bocsátott rendelkezésemre:

A butorgyár az üzembeszünetés előtt átlagosan 140 ezer lejt községi adót fizetett és ilyen módon a mástól milliók költségvetés tiz százalékát egyedül fedezte. Ma az ingatlanai után mindössze 5000 lejt évi taksát fizet. Sokkal nagyobb azonban a község vesztesége, mert a lakosság a gyártól eredő jövedelmeiből fizette adóját, úgyhogy a közterhek végeredményben a gyár jóvoltából nyertek kiegyenlítést. Ineun ma a butorgyár a legnagyobb prob-

léma és természetesen, hogy nem a legnagyobb elismerés hangján emlékeznek meg a vasutról, amelynek elhibázott politikája milliók veszteségeket jelentett a községnek. Aradmegyeinek energikus képviselői és szenátorai vannak, tőlük várja Ineu lakossága, hogy befolyásukkal visszaszerezzék az elvesztett milliókat és újra jólétet varázsoljanak ezzel a nagy aradmegyei községbe.

Néhány lépésnyire a régi vártól roskadozó falak állanak, a középen magas, fekete torony meredezik az égnek: Ineu egyik érdekes műemléke ez a török mecset. Történetéről legelőbbit dr. Sorban Cornél római katolikus főesperes tud, aki évek óta kutatja ezeket a történelmi titkokat és néhány hét múlva könyvet ad ki Ineu és az ineui török mecsetek keletkezéséről.

— Ez a mecset 1658 körül épült, amikor a törökök végleg elfoglalták a várat és 1693-ig a törököké volt, ezután Heister tábornok római katolikus templommá alakította át. Kriptájában 57 ineui előkelőség nyugszik — mesélte el a főesperes.

Az omladozó falak körül nagy harc és vita folyik. Egykoron Atzél Péter birtokos tulajdona volt, tornaterem és katonai ruhotár céljait szolgálta. Aztán báró Solymosyé volt,

A Budapest-bécsi társasutazás résztvevőinek olcsó utazása Szegedre

Megtekinthetik a szegedi szabadtéri előadásokat

Mindazok körében, akik augusztus első napjaiban veszik ki a nyári szabadságukat és valóban olcsón és kényelmesen akarnak Budapestre vagy Bécsbe utazni, felfokozott érdeklődés nyilvánul meg a Hamburg—Amerika Linie, S. A. R. utazási vállalat társasutazása iránt.

A jelentkezési határidő azok számára, akik kollektív utlevéllel akarnak utazni, július 26-án lejár

és ezért ajánlatos, ha mindenki minél előbb jelenti be részvételi szándékát. Azok, akik már jelentkeztek, de nem nyújtották be összes okmányaikat, a fenti dátumig ezeket feltétlenül juttassák el vagy az Aradi Közlöny kiadóhivatalához, vagy a Künstler utazási irodához. Az egyéni utlevéllel utazók augusztus 3-ig jelentkezhetnek.

A társasutazás időpontjával egybeesik a szegedi szabadtéri játékok megtartása. Így tehát a résztvevők Budapestről, külön,

olcsó vonattal Szegedre utazhatnak és megtekinthetik „Az ember tragédiája“ előadását,

amely a Dóm-téren lesz. Külön súlyt ad a szabadtéri játékoknak és jelentőségüket Románia szempontjából is nagyban emeli az a tény, hogy a játékokat Bánffy Miklós gróf, az erdélyi Helikon vezére rendezi. Több mint 500 szereplője lesz „Az ember tragédiája“ előadásának, 100 tagu énekkar, mozgalmas tömegjelenségek képei és zenei fényhatások teszik változatossá és felejthetetlenné az augusztus 4, 5, 6, 11, 12, 14. és 15-én tartandó előadásokat.

A társasutazás résztvevői egyébként jelentős kedvezményekben részesülnek. A szállodákban, vendéglőkben, kávéházakban, villamosokon engedményeket kapnak. A társasvonat Aradról augusztus 5-én, délelőtt 10 órakor indul és délután 3 órakor érkezik meg Budapestre. A részvételi díj vízummal, oda és vissz-

aki gabonaraktárát rendezett be és gazdasági szerszámokat tartott itt. Később a görög katolikus püspökség birtokába került, báró Solymosy évek múltán a református egyháznak ajándékozta. A katolikus egyház azonban vitatja, hogy Solymosy bárónak joga lett volna elajándékozni. Jelenleg a római katolikus, görög katolikus és református egyházak között folyik a vita annak eldöntésére, kié a török mecset.

A roskadozó török mecset

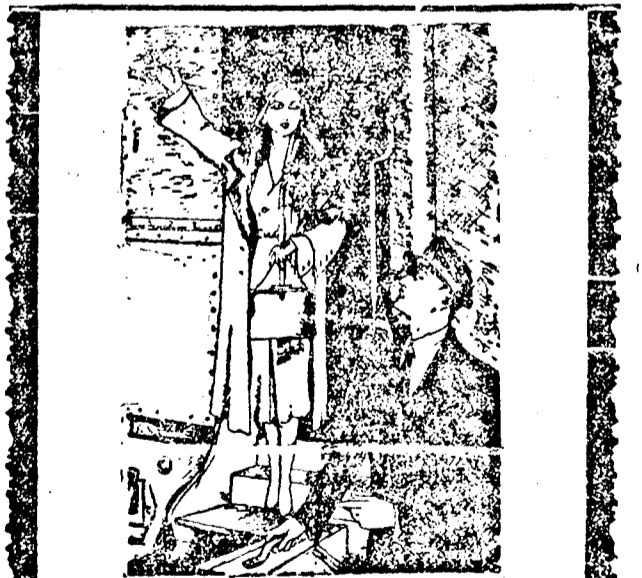
— Az idő közben alaposan megtépázta ezt a régi műemléket, amelyet senkisémet renováltat. Egy szélvihar nemrégiben lesodorta a tető egy részét és a község kénytelen volt leszedtetni az egész tetőt, nehogy valakiben kárt okozzon. Arra gondolnak, hogy a tornyot is leszedik, mert az is életveszéllyel fenyegeti az alatta sétálókat. A buouresti-i Műemlékek Bizottsága engedélyt adott a községnek arra, hogy restauráltassa a mecsetet. Ineu viszont arra hivatkozik, hogy ügyes mire nincs pénz.

— Sokkal realisabb a község vezetősége — jelentette ki Nagy jegyző, amikor kérdést intéztem hozzá, — semhogy ilyen célokra fél millió lejt szavazzon meg. Ha volna pénz, inkább jó utakat csinálnának...

Valamikor Iorga professzor is érdeklődött az ineui török mecset iránt. A nagy érdeklődés dacára, a falak mindjobban omladoznak, a fakapu elrohad, a toronybavezető lépcső régen eltűnt és nemsokára rombadól az ozmán birodalom utolsó ineui büszke emléke, ahonnan valamikor szakállas müezzin liáltotta szerte Allah dicsőségét egy leigázott nép felé...

Marosi Radófi.

sza érvényes gyorsvonati jeggyel együtt mindössze 1080 lejt. Az utasok tehát 1220 lejt takarítanak meg, mert az utazás rendes körülmények között 2300 lejtbe kerül. Annak, a kinek érvényes egyéni utlevele van, csak 750 lejt kell fizetnie. Azok, akiknek meg van a vízuma és egyszerű jegyet váltanak, 460 lejt fizetnek. Jelentkezéseket az Aradi Közlöny kiadóhivatala és a Hamburg—Linie S. A. R. aradi képvisellete, a Künstler utazási iroda (Bul. Regina Maria 24.) fogad el.

Egíptomi és Palesztinai kirándulás

Felejthetetlenül szép kirándulások mindkét országban. Tengeri utazás az S. M. R. (Serviciul Maritim Roman) hajóival. Minden tekintetben elsőrangú teljesítmények. Jelentkezések, prospectusok, felvilágosítások: Serviciul Maritim Roman (Roman hajózási vállalat) aradi képviselőjénél

KUNSTLER Utazási és Vízum Irodában
Arad, Bul. Rog. Maria 24. 461

Harminckét aradi postatisztviselő vizsgálzott ma le Timisoarán

Beszélgetés a vizgabizottság tagjaival — Tévedésből egy román nemzetiségű tisztviselőt is nyelvvizsgára köteleztek

Ma kezdődtek meg Timisoarán a műegyetem épületében a kisebbségi postások szóbeli nyelvvizsgálói. Tegnap lapszámunkban részletesen ismertettük az írásbeli vizsgák lefolyását. Összesen százhatvan postás állott a vizsgáztató bizottság elé. Targu-Mures, Sighet, Oradea, Arad, Satu-Mare, Erculane, Hunedoara, Caransebes, Oravita, Orsova, Resita, Lugoj, Deva, Radna, Varias, Vinga, Gataia, Sannicolul-Mare és Jimboliából érkeztek postások a vizsgára. A mai napon száznegy tisztviselőt hívtak be vizsgára. Közülük van harminckét aradi is, míg a többi aradi és aradmegyei valószínűleg a következő napokon teszi le a nyelvvizsga hátralévő részét. A szóbeli és írásbeli vizsga eredményét nem hirdették ki, tekintve, hogy az eredmények fölött csak Bucurestiben döntenek és így majd ezután a döntés után kerül kihirdetésre.

A mai szóbeli vizsga előtt az egyik teremben, ahol Nicolaul Stefan vezérfelügyelő a dolgozókat állította össze, egy újságírónak nyilatkozott a nyelvvizsgákra vonatkozólag. A vezérfelügyelő kifejtette, hogy a vizsgálat bizottság jóakarattal kezeli a kisebbségi vizsgázók ügyét.

— Nem kell senkinek sem arra gondolni — mondotta a vezérfelügyelő, — hogy a nyelvvizsga — hajsza. Természetesen nem kívánunk ugyanolyan kulturfokot egy pályaoártól, mint egy postafőtisztviselőtől, de mindkettőtől elvárjuk, hogy az állam nyelvét, szolgálati beosztásának megfelelő mértékben bírja.

A vezérfelügyelő nyilatkozatát több postás is végighallgatta és ezek megnyugvással vették tudomásul a fenti kijelentéseket. Általában a hangulat mára megváltozott és nyugodtabban várják a további eseményeket a vizsgázók. Cristea postafelügyelő, aki szintén a vizsgáztató bizottság tagja, állandóan a vizsgázók között tartózkodott és hozzá fordult mindenki, aki a vizsgára vonatkozólag meg akart tudni valamit. Egy aradmegyei tisztviselő, Puskás Imre chisineui postafőnök kérte, hogy őt hamarabb vizsgáztassák le, tekintve, hogy hetivásár van Chisineu és ilyenkor a postán nagy a forgalom. Cristescu vezérfelügyelő intézkedésére az aradmegyei postafőnököt az elsők között vizsgáztatták le. Cristea Tertulian felügyelő a következőkben nyilatkozott az újságíróknak:

— Kérem, nyugtassák meg önök a kisebbségi tisztviselőket, hogy nem akarjuk a torkukat átharapni, csak kíváncsiak vagyunk arra, hogyan bírlák az állam nyelvét. Ez nem egy lehetetlen kérés. Tizenöt év nagy idő és én

ahány kisebbséggel még beszéltem, mind bírta az állam nyelvét.

A műegyetem egyik tantermében 9 órakor kezdődött meg a szóbeli vizsga. A vizsgáztató bizottság, amelynek ezuttal Stefan Nicolaul vezérfelügyelő volt az elnöke, tagjai pedig Cristea Tertulian postafelügyelő és Apostolescu Virgil, a telefontársaság felügyelője, egyenként szólította a vizsgázókat maga elé.

A kérdések többek között a következők voltak: Hogyan történik a levelkkel való bánásmód? Beszéljen interurbán kezeléssel. Mikor volt szabadságon? Milyen a szolgálati beosztása?

Ezeket a szakmába vágó kérdéseken kívül néhány irodalmi kérdést is intéztek a vizsgázókhoz. Többek között érdekes irodalmi feladvány között megkérdezték, hogy román nyelven milyen Petőfi-költmények jelentek meg.

„Nincs kellő ellenőrzés az aradvárosi intézményeknél“

Feltűnést keltő interpelláció az átmeneti bizottság ülésén — Mi az oka a visszaéléseknek? — Áthelyezések a városnál

A város interimárbizottsága ma délelőtti ülésén több áthelyezési és kinevezési ügygel foglalkozott. Popa Gergely, a közigazgatási osztály főnöke ismertette a kinevezési és előléptetési bizottság jelentését. Eszerint a bizottság elfogadta Cucu Vazul dr. városi főorvosnak azt a javaslatát, hogy dr. Nica Sándornét, aki jelenleg mint tisztviselő, a vegyszereti laboratóriumban dolgozik, helyezték át a város pénzügyi szolgálatához, mert összeférhetetlen, hogy ugyanabban az intézményben dolgozzon, amelynek a férje az igazgatója. Dr. Nicáné helyére dr. Covacevic Jenőt nevezik ki. Az interimárbizottság ezt a javaslatot szintén jóváhagyta, de annak véghezvitele előtt, az áthelyezésről előzőleg értesítik a timisoarai egészségügyi felügyelőséget. Az interimárbizottság egyben úgy döntött, hogy Ioanas Vazul gaj-i előjárónak nevezi ki. Haiduc Jánost pedig, aki eddig a gyermekkorház delegált gondnoka volt, véglegesen kinevezi ebbe az állásába.

Az interpellációk során Zab István bejelentést tett, amelyben kifejtette, hogy nézete szerint a városi intézményeknél és hivatalokban nincs kellő ellenőrzés és ezért fordulhat-

Érdekes jelenet játszódott le a szóbeli vizsgán, amikor egy oradeai tisztviselőhöz intéztek kérdéseket. A tisztviselő a legnehezebb kérdésekre gondolkodás nélkül adta meg a kifogástalan válaszokat, még pedig regáti kiejtéssel. A bizottság elnöke megkérdezte a vizsgázótól, hogy milyen nemzetiségű.

— A nemzetiségem román — mondotta általános meglepetést keltve. — Ezután kiderült, hogy a vizsgázó az oradeai jogegyetem titkárának a felesége, akit valószínűleg névcseré következtében utasítottak vizsgára.

A vizsgák, miután meglehetősen lassú tempóban folynak, előreláthatólag egy hétig elhúzódnak. Holnapra száz kisebbségi postást rendeltek be nyelvvizsgára.

A kérdésekből ítélve, a szóbeli vizsgák lényegesen könnyebb lefolyásúak voltak, mint az írásbeli. A bizottság látható jóakarattal kezeli a kisebbségi ügyét és a kérdéseket lehetőleg a tisztviselők beosztása szerint adják fel. Az aradi vizsgázók nagyrészt megfeleltek a követelményeknek. A legtöbb kérdésre helyesen feleltek és ezért remélhető, hogy súlyosabb következményei nem lesznek az újabb erőpróbának. Még azok is, akik tudják, hogy feleleteik nem voltak elég kielégítőek, titkon reménykednek és azt várják, hogy az eredménytől függetlenül, meghagyják őket állásaikban.

tak elő annak idején Gaiban sajnálatos visszaélések. Legutóbb kint járt a Neptun strandfürdőben és ott ellenőrzést hajtott végre, amelynek alkalmával megállapította, hogy a jegyekkel bizonyos visszaélések történtek és egyesek jogtalanul, jegy nélkül mentek be a fürdőbe. Azt javasolja tehát, hogy külön ellenőrt nevezzenek ki, akinek csupán az lenne a feladata, hogy a városi intézményeknél kellő ellenőrzést gyakoroljon. Ursu János dr. az interpellációra adott válaszában kifejtette, hogy a jelenlegi körülmények között egy ellenőr kinevezése nehézségekbe ütközik és ezért azt javasolja, hogy az interimárbizottság tagjai törvényadta joguknál fogva fejtsenek ki ellenőrző tevékenységet az egyes városi intézményeknél, ha kell, a szaktisztviselők segítségével.

Berzovan János pénzügyi tanácsos elmondotta, hogy a számviteli törvény értelmében, a város valóban kinevezhet ellenőrt. A minisztérium azonban takarékosági szempontokra való hivatkozással, minden új kinevezést megtiltott.

— A pénzügyi szolgálatnál — mondotta — évek óta csak leépítéseket eszközöltek, úgy, hogy minimális létszámmal dolgozunk. Az ellenőri teendőket nekem kellene ellátnom, de éppen az alacsony tisztviselői létszám miatt, nem jutok hozzá. Ezért történhetik meg, hogy például a kórházak számadásainak felülvizsgálása hónapokkal késik.

Ursu János dr. végül újból arra kérte az interimárbizottság tagjait, hogy maguk gyakorolják az ellenőrzést.

Megérkezett az aradi állami nyugdíjpénztárhoz a hátralékos nyugdíjak rendezésére vonatkozó rendelet

Felhívás a nyugdíjasokhoz — Az adóbon-kérvényekről

Az aradi állami nyugdíjpénztár az alábbi hivatalos közleményt adta ki:

A Monitorul Oficial 1934. évi július hó 6-iki számában jelent meg az állami tartozások likvidálásáról szóló törvény, mely szerint azok a nyugdíjkövetelések, amelyek 1934. március hó 31-ig voltak esedékesek és valamilyen oknál fogva nem kerülnek kifizetésre, adóbonokkal fognak kiegyenlítettetni, ha azt a nyugdíjas kérelmezi. Az ezirányú kérelmekre az Amortizációs Pénztár által kibocsátott nyomtatványokat kell használni és a behajtási pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályánál adandók be.

A nyugdíjosztály felhívja az érdekelteket, hogy a kérvények kitöltésénél a következő adatokra ügyeljenek:

1. Név és keresztnév (olvasható aláírással.)
2. Milyen természetű követelése van? (a nyugdíjkönyvben levő s ki nem fizetett szelvényekért, vagy pedig utalvánnyal megállapított járandóság után kéri-e a bonokat?)
3. Ha a szelvények után kéri a bont, úgy, kitüntetendő a kérvényben, hogy mely hónapokra szól a szelvény és milyen számú nyugdíjkönyvből való; ha pedig utalvány után kéri, úgy feltüntetendő az idő, amelyre a nyugdíj jár és kitüntetendő a nyugdíjgazgatósági rendelet, mellyel a követelés elismertett.
4. Aláírás és lakcím.

Az aláírt és kitöltött nyugdíjszelvényekkel ellátott kérelmek közvetlenül a nyugdíjosztálynál, a többiek pedig az I. emelet 16. számú szobába adandók be.

CENTRAL: 7¼ és 9¼ órakor!
Önagysága nem akar gyereket!
 Zenés vígjáték, fészerepekben
 GEORG ALEXANDER. LIANE HAID,
 OTTO WALLBURG.

SELECT: 7¼ és 9¼ órakor!
CSIBI
 Gaál Franoiska, Hermann Thimig

Jön: RONALD COLMAN és ANN HARDING
 nagyszabású filme,
A POKOLSZIGET!

SPORT KÖZLÖNY

Havaletz Péter, az új román diszkoszvető rekorder beszámol sportkarrierjéről Külföldön fog versenyezni a legjobb román atléta

Havaletz Péter vasárnapi nagyszerű diszkoszvető országos rekordja nagy visszhangra talált egész Románia atletikai sportjában és a külföld is felfigyelt a vasszorgalommal dolgozó és immár teljes tudásában kibontakozó kitűnő aradi súlyatléta eredményére. Nem tartottuk érdektelennek Havaletz Pétert megszólaltatni, aki sportkarrierjét röviden a következőkben vázolta:

— Első ízben 1926-ban láttam diszkoszdobást és nyomban megkedveltem ezt a sportágat. Még ez évben magam is megpróbálkoztam vele, de nagyon nehezen ment: alig 16 méternyire repült a korong. A következő évben Schwellenberger Kálmánnak, a CAA kitűnő rekorderfutójának utasításai szerint dolgoztam, aki teoretikus oktatásban részesített. Nehezen ment a dolog, de lassan annyira bejöttém, hogy még 1927-ben 30.30 cm. eredménnyel a kerületi bajnokságot nyertem meg. Ugyanezen évben résztvettem az ifjúsági országos bajnokságokon is és a rekordot beállító Soós KSE (35.90 cm.) mögött a harmadik helyen végeztem 32.25 cm.-es eredménnyel. A balsiker nem kedvetlenített el, sőt még nagyobb ambícióval és energiával dolgoztam és az eredmény nem is maradt el: 1928-ban 37.41 cm.-el, majd az országos ifjúsági bajnokságokon 37.51 cm.-el ifjúsági rekordot állítottam fel.

— 1929. évben már a szeniorok között versenyeztem és az akkori országos rekorder Dáviddal vívtam nagy küzdelmet, amely akkor Dávid győzelmével végződött. Dávid 41.06 cm.-el nyerte a versenyt, az én eredményem 40.84 cm. volt. Miután Dávid a versenyzést abbahagyta, konkurrencián kívül állottam és így sokkal nehezebb volt fejlődnöm, mintha valaki állandóan a sarkomban lett volna. 1929-ben megnyertem az

országos bajnokságot, azóta is minden évben eddig megnyertem (remélem idén is) a bajnokságot, számszerint öt ízben. A Balkán bajnokságokon a legtöbbször balszerencse kísért és bár 1931-ben győztem, az eredményem gyenge volt (39.76 cm.), ami a verseny alatt duló nagy viharral magyarázható. 1932-ben az országos bajnokságokon gerelyvetés közben súlyos sérülést szenvedtem: izomrostszakadásom miatt hosszú pihenőre kényszerültem. Még trenirozni sem mertem 1933. őszig, nehogy sérülésem kiújuljon és tavaly a „Károly kupa” versenyen startoltam ismét először és 43.25 cm.-es eredménnyel győztem, az országos bajnokságon pedig 42.84 cm. volt az eredményem.

— Az idén már kora tavasszal kezdtem dolgozni és már május 20-án a timisoarai Rapid versenyén 45.87 cm.-t dobtam. A következő versenyem Resitan volt, ahol 43.84 cm. volt a legnagyobb dobásom. Itt alkalmam volt beszélni Orbánnal, az atletikai szövetség trénerével, aki a stílusomban található hibákra hívta fel figyelmemet. Azóta minden igyekezettel a hibák kiküszöbölésén fáradozom és kellő eredménnyel, aminek bizonyítéka a vasárnapi 46.49 cm.-es országos rekordom. A régi rekord 46.36 cm. volt és Dávid nevéhez fűződött, aki 1926-ban érte el ezt az eredményt.

Havaletz most résztvesz az országos bajnokságokon, majd — előreláthatólag — a torinói Európa-bajnokságokon is, végül pedig néhány hetes külföldi tanulmányutra indul és néhány külföldi versenyen fog résztvenni. Szerepléséhez az egész román atletika — méltó — nagy reményeket fűz.

Uj vezetőséget választott a Fortuna

Az aradi Fortuna sportegylet július 22-én tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen az alábbi új vezetőséget választotta meg az egyesület: Elnök: Stengl Imre; társelnökök: Ablonczy József, iltói Adler Tibor, Curticean István, Eichner Akos, Erdős György, Gyöngy István, Hirschmann Károly, Kleinhaendler Ábris, Király Antal, Lutai Cornel dr., Markovits Sándor, Major Béla, Mittay Ödön, báró Neuman Ferenc, Nagy Sándor dr., Orbán Ábá, Schwartz Ármán, Stauber János dr., Stoica Rudolf, Szabó Miklós. Alelnökök: Blaustein Béla, Cristea Constantin, Csordás Lajos, Ferenczi Lajos, Hentschel István, Kádár István, Kohn László, Nadabán Pál, Rózsa Sándor, Szabó Gyula. Ügyvezető igazgató: Preisz Gyula; főtitkár: Nagy László dr.; titkár: Irimescu Zenovie; főpenztáros: Hobony Alfonz; tagpenztáros: Juhász János; felügyelő-bizottság: Elnök: György István; tagok: Nagy László dr., Király Antal; jegyző: Rékássy István; gazda: Pocsik István; futballszakosztály vezető: Schauer Péter; intéző: Oarcea Vazul; helyettese: Pintér György; ifjúsági szakosztály vezető: Juhász János; törpeszakosztály vezető: Pintér György; ügyész: dr. Nagy László; orvosok: Simon Ernő dr., Steiner Jenő dr., Téthy Pál dr.; ellenőrök: Forgó Sándor, Gligorescu István, Vogel Miklós.

O Szombat reggel utazik a Gloria-CFR. A Gloria-CFR csapata szombat reggel utazik el a második selejtező meccsére és az éjszakát Brasovban tölti, majd vasárnap délelőtt utazik át a csapat Ploestibe. Visszajövet kedden Brasovban mérkőzik a Gloria a brasovi ACFR csapatával.

O Országos tenniszverseny a Jiul-völgyében. Július 27—28—29-én a Jiul AC tenniszszakosztályának rendezésében, nagyszabású meghívásos tenniszverseny kerül lebonyolításra, amely iránt igen nagy az érdeklődés.

O Nemzetközi meccsek Petrosaniban. Mult hét pénteken és vasárnap a suboticei ZAK csapata vendégszerepelt Petrosaniban és első napon a Jiul AC kombináltjai ellen 4:1 (2:1) arányban győzött, második napon pedig a Jiul AC első csapatát győzte le 3:2 (2:2)-re.

O Jobbszélsőt szerződtetett a Hungária. A Hungária leszerződtette a budapesti Elektromos fiatal, talentumos jobbszélsőjét, Sas Ferencet.

O Uj 200 méteres gátfutó rekord. Virgil Jon, a kitűnő bucaresti-i allround atléta, vasárnap a 200 méteres gátfutásban új országos rekordot állított fel. Eredménye 26.6 mp.

O Lengyelország legyőzte Belgiumot. A lengyel-belga Davis Cup mérkőzés Varsóban a lengyelek 4:1 arányu győzelmével végződött.

O Megemberelte magát a Jahn. A csernovitzi csapat kedden délután a timisoarai Rapid ellen játszott barátságos mérkőzést és a meccs 3:3 (3:2) arányban döntetlenül végződött.

O Közgyűlést tart a CAR. A rovinei CAR, vasárnap, július 29-ikén tartja rendes évi közgyűlését a Polgári Kör helyiségében, délelőtt 11 órakor.

Constanța-Mamaia

CONSTANTA Románia tengeri kikötője, ahol a világ minden része felé a behajózások történnek. A csodás szépségű constantai MAMAIA STRAND világhírű

Az impozáns külsejű Kaszinó épület az előkelő társaságnak kellemes szórakozást nyújt. Információ, árak, jelentkezés:

A SÁNDOR (EUROPA) HIVATALOS MENETJEGYIRODÁBAN
Bulev. Regina Maria 10., a megyei prefekturával szemben.
CONSUM-TAGOK KÉSZPÉNZÁRON 6 HAVI RÉSZLETRE VEHETNEK RÉSZT 465

EFORIA TEKIRGHIOL

A TENGER BARÁTAINAK SÁTORTÁBORA.

Nyitva június 15—szeptember 15-ig. Elszállásolások „Canadian” sátrakban dupla tétővel, 1, 2, 3, 4, 8 és 16 személy részére. Villanyvilágítás, naponta 3-szori bőséges étkezés, jó ivóviz, egészségügyi szolgálat szakorvosok által. Jelentkezés, információ stb.:

SÁNDOR (EUROPA) HIVATALOS MENETJEGYIRODÁBAN

Bulev. Regina Maria 10., a megyei prefekturával szemben

CONSUM-TAGOK KÉSZPÉNZÁRON 6 HAVI RÉSZLETRE VEHETNEK RÉSZT! 456

Akik nem élvezhetik a Neptun-strand örömeit

Aradváros vezetőségének közlése.
Az aradi magántisztviselők körében nagy elégedetlenséget váltott ki az a városi intézkedés, amely elrendeli, hogy a Neptun-strandot este 8 órakor kell zárni. A mostani abnormalis hőség közepette mindenki alig várja, hogy munkája letelével a fürdőbe menjen és a Marosban keressen enyhülést a kánikula ellen. A városi intézkedése azonban megvonja az aradi magántisztviselőktől ezt a lehetőséget. A leendő irodában este hét óráig tart a munkaidő. Mire a tisztviselő Neptunig megy, levetkőzik, legjobban esetben is este fél 8 óra. Alig tartózkodik negyedórát a hullámokban, jóformán le sem mosta magáról a napi port, már is felhangzik a fürdő alkalmazottainak figyelmeztetése, amely távozásra szólítja fel a Neptun vendégeit. Ilymódon kidobott pénz volt, amit a tisztviselők a bérletre költöttek, mert csupán vasárnapokon áll módjukban néhány órát tölteni a fürdőben. Felhívjuk e visszás helyzetre a város vezetőségének figyelmét és bizonyos, hogy egy kis jóakarattal mindenki meglegedésére meg lehet oldani a problémát. Nem okozhat semmi nehézséget a városnak, ha este későbbi órákig, legalább is besötétedésig tartja nyitva a Neptun-fürdőt, amelynek végeredményben az a célja, hogy az egész város lakosságának rendelkezésére álljon, nem pedig csupán azoknak, akik több szabadidővel rendelkeznek, mint a hivatalokban lekött tisztviselők és magánalkalmazottak.

HA KELLEMESEN AKARJA ELTÖLTENI NYÁRI SZABADSÁGÁT, VAGY EGY GYÓGYKURÁRA VAN SZÜKSÉGE, UGY VEGYEN RÉSZT A

Sándor (EUROPA) Menetjegyiroda naponta egyénileg és minden szombaton induló társasutazásain.

Elsőrendű szállodákban és éttermekben, kirándulási, sport- és szórakozási lehetőségekkel nagyon olcsó árak mellett

Az EUROPA legközelebbi utazásai:

Jún 30—Júl. 7-ig: VÁTRA-DORNEI Bucovina klímatisz gyógyhely, Szénasavas, vasas és iszapfürdők Fenyves, ózondus levegő. Ellátás a Florián szállóban és éttermében, 7 nap. Lei 1.400

Július 7—14-ig főszeszón: CARMEN-SYLVA (Movila) Fekete tengeri gyógyiszapfürdő. Gyönyörű strand, új kaszinó. Rulette Baccarat Bál keretében sors-huzás. Főnyeremény: 7 nap Movilla-Tekirghiolban. 7 nap. Lei 1.400

Július 14—24-ig főszeszón: PÜSPÖKFÜRDŐ (Oradea) gyönyörű parkban, 42° hőgyógyfürdő. Radium és gyógyiszapfürdők. Az ország egyedüli természetes melegfürdője. Kitűnő diétikus ellátás, kívánatra, 10 nap. Lei 1.600.

Július 21—28-ig főszeszón: SOVATA thermal sósfürdő a híres Medve-tóban. István és Mária királynő szállókban. Fürdők, vasutól be- és kiszállítás teljes ellátás 7 nap. Lei 1.500.

Július 28—aug 4-ig főszeszón: TUSNAD, a Kárpátok gyöngye. A gyermekek eldorádója. Évszázados fenyvesek között. Gyönyörű strand. Szénasavas fürdők. Elsőrendű pensiók. 7 nap. Lei 1.830

Augusztus 4—15-ig főszeszón: TEKIRGHIOL-BAI a híres tó partján Sós- és iszapfürdő Páratlan hatású gyógyfürdő. Románia Pöstyénje. Kitűnő ellátás, 10 nap. Lei 1.500

Kérien információt, prospektust, árakat a SÁNDOR (EUROPA) hivatalos menetjegyirodában Bulev. Regina Maria 10., megyei prefekturával szemben CONSUM-tagok készpénzáron 6 havi részletre vehetnek részt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Sulyos akadálya van az aradi nagy gyümölcsexportnak

A vagonba rakott friss árukat a timisoarai gyümölcsellenőrnek kell megvizsgálni — Sürgősen orvosolni kell Arad sérelmét

Az Aradi Közlöny néhány nappal ezelőtt beszámolt arról, hogy a Bucurestiben most megkötött román—csehszlovák gazdasági meg egyezés alapján szeptember 30-ig igen nagy mennyiségben lehet gyümölcsöt exportálnunk Csehszlovákiába. Az ez év januárban aláírt 1934. évi kereskedelmi szerződés több ezer vagon buzának és kukoricának Csehszlovákiába való kivitelére kötelezett bennünket, azonban a múlt évi gyenge termés miatt nem bírtuk betartani ezt a megállapodást. Gabona helyett gyümölcsöt kellene most exportálnunk, mert az idén igen jó ez a termés az ország egész területén, tehát Aradmegyében is. Valószínűleg a gyümölcsexport feközásával függ össze az a földművelésügyi miniszteri terv is, amelyről lapunk tegnapi számában emlékeztünk meg, amikor közöltük, hogy 16 vármegyében hivatalos közvetítők útján is forgalomba lehet hozni a gyümölcsstermet. Hogy a gyakorlatban miképpen fog bevalni ez az új rendszer, az e pillanatban nem tudható. Annyi tény, hogy a kereskedelemnek kedvezőtlen tapasztalatai vannak az ilyen hivatalos szervek működéséről. Ennek igazolására álljon itt az alábbi feltűnéstkelő aradi eset:

Mivel Arad nagy gyümölcsstermő vidéknek a központja, ahonnan évtizedeken át igen jelentékeny mennyiségű fajgyümölcsöt szállítottak a Nyugatra, mindenki jogosan remélhette, hogy a legfelsőbb gazdasági körök is készségesen elősegítik az exportot, amely tudvalevőleg sok jó devizát jelent az országnak. Ezzel szemben mi történt az elmúlt években? *Központt utasításra gyümölcs-ellenőrök kezdtek működni, akiknek az a feladatuk, hogy a szállításra kész vagonokba berakott gyümölcsöt*

csöt egészségi okokból megvizsgálják. Aradon kezdetben az Arad-cialai gyümölcsstermő igazgatója gyorsan elvégezte ezt a munkát, de a mióta őt elhelyezték, Aradot a timisoarai gyümölcs-ellenőr hatásköre alá utalták. Erről azonban az érdekelt itteni hivatalok és cégek csak véletlenül szereztek tudomást. Ugyanis az egyik nagy gyümölcskereskedő cég ki akarta hivatni az állomásra az aradi gyümölcsstermőkontrollort, hogy exportálandó áruját ellenőrizze. Ekkor nagy meglepetésére azt közölték vele, hogy *Aradnak már nincs gyümölcs-ellenőre.* Hát hol lehet ő? A gyümölcs-exportör az egyik szakhivataltól a másikhoz szaladt, de egyiknek sem volt tudomása erről.

Bucurestibe telefonáltak és így tudták meg, hogy az aradi állomáson bevagonizozott gyümölcsöt a timisoarai ellenőrnek kell megvizsgálni. Az aradi kereskedő azonnal sürgőnyözött Timisoarára, ahonnan azt válaszolták, hogy az ellenőr távol van a várostól és mire az illető átjött Aradra, az állomáson felhalmozott gyümölcs annyira megromlott, hogy le kellett mondani az elszállításáról.

Remélhetőleg a most kinevezés alá kerülő hivatalos közvetítők kevés bajt okoznak a gyümölcsstermelőknek és a fogyasztóknak.

— Ha mostanig kimentem a Hegyaljára, vagy a Körösvölgyébe — mondta egy aradi cégfőnök — és összeállítottam egy vagon jó gyümölcsöt, annak elszállítása a legsimábban ment, mert semmiféle hivatalos közvetítőt nem kellett igénybe vennem. A belföldi szállítás minden fennakadás nélkül megy most is és remélhetőleg ezen a helyzeten nem változtatnak a hivatalos gyümölcs-közvetítők.

Gazdasági forradalom előtt áll Japán

A tulzott ipari verseny sulyos következményei — Japán legnagyobb gyárai és ipartelepei csak ötven család tulajdonában vannak

Mint ismeretes, a sárgaország egyelőre iparcikkeivel szeretné meghódítani a világot, amelyet valóságos leáraszt potom pénzen előállított és hihetetlenül olcsón forgalomba hozott áruival. Az óriási gazdasági terjeszkedés miatt ellenségeivé tette a világ legerősebb államait, többek között Angliát is, amely szintén kénytelen védekezni a japán verseny ellen.

De a legfeltűnőbb ebben a harcban az — amiről mostanig semmit sem hallottunk, — hogy magában Japánban is óriási elkéseredést eredményezett az erőszakos iparosítás.

A mikádó birodalma gazdaságilag ezelőtt lassan fejlődött, de az iparosodás terén a leglázasabb gyorsaságot érte el. Az összes nagy iparvállalatokat ötven régi és az uralkodónál nagyon befolyásos család tartja a kezében. Ez az ötven család öt nagy társaságban tömörült és ők irányítják az egész ipari termelést s a szédületes exportot is. Valóságos kapitalista

feudális rendszer fejlődött ki a régi mezőgazdasági feudálizmus helyén. Ez nagy ellenhatást váltott ki, nemcsak a széles néptömegekben, hanem az intelligens osztályok, különösen a hivatalnokok és a tisztikar körében is. Az elégedetlenség már eddig is odafejlődött, hogy a mikádótól követelik a mai állapot sürgős megváltoztatását, mert különben nemzeti forradalom tör ki. Csak nemzeti jellege van ennek és semmi kapcsolatot nem tart fenn a nemzetközi szocializmussal. Hozzájárul még az elkéseredéshez az is, hogy a mezőgazdaságot az állam alig támogatja és a rizs ára rendkívül lecsökkent, ami miatt a parasztság sulyos helyzetbe jutott. Beavatott források szerint, a nagy elégedetlenség sulyos katasztrófát idézhet elő. Egyébként a japán gyáripar számára otthon nem terem elég nyersanyag és ezért is kénytelen terjeszkedni, emiatt is meg akarja valósítani ázsiai hódítási terveit, amelyek természetesen fegyveres ellenzésre találhatnak.

Buzaversenyt rendez

az aradkerületi Mezőgazdasági Kamara három megye gazdái között

Érdekes ötletet valósít meg Popescu Miklós rendezésében az aradkerületi Mezőgazdasági Kamara. Az intézmény vezetősége nemcsak elhatározta, hogy a kerületébe tartozó három megye mezőgazdaságának fellendítése érdekében rendkívül eredeti, de minden valószínűség szerint nagy sikerrel járó versenyt rendez.

Ebben a versenyben Arad-, Bihar- és Hunedoara megyék összes gazdái résztvehetnek az általuk ebben az esztendőben termelt búzával.

A versenynek az a célja, hogy megállapítsák: *hol terem a legjobb buza, milyen fajtahoz tartozik ez a buza és ki az, aki termeli.* Ennek megállapítása után természetesen nagyarányú propagandát fejtenek ki annak érdekében, hogy a legjobb minőségű búzát a három megye területén terjesszék és általában a buza minőségét megjavítsák.

A gazdáknak két kilogrammos mintákat kell szeptember ötödikéig a kerületi kamarához beküldeni, ahol azokat szakszerűen tanulmányozzák. A beküldött minták megvizsgálása után kihirdetik a verseny eredményét és az anyagot vándorkiállítás keretében mutatják be a három megye lakosságának. A kiállítás egyben buzdítással is szolgál arra, hogy észszerű és szorgalmas mezőgazdasági munkával milyen eredményeket lehet elérni.

A verseny nyertesei között pénzbeli jutalmakat oszt ki a kerületi kamara.

Buzaversenyt most rendeznek elsősorban az országban és ezért az iránt a gazdatársadalom körében és általában szakkörökben általános érdeklődés nyilvánul meg. A vándorkiállítást nemcsak a három érdekelt megyében, de később az ország többi részeiben is bemutatják. Egyben pedig felkérlik a malomtulajdonosokat, hogy az általuk öröktől szittelt szintén járuljanak hozzá a kiállítás anyagához.

Ezzel a teljes anyaggal a kerületi kamara terve szerint, később egyes importállamok, például Ausztria, Csehszlovákia, stb. gazdasági kiállításain is részt vennének, és így igyekeznének — termékeink felvonultatása által — szorosabbá fűzni az üzleti kapcsolatokat Románia és az importáló államok között.

Később az aradkerületi mezőgazdasági kamara a hasonló versenyeket rendszeresíti és gyümölcs-, fűszerek-, virág-, bor-versenyt rendez Arad-, Bihar- és Hunedoara-megyék gazdái között.

— Miért estek Párisban az államkötvény árfolyamok? Párisból Bucurestibe érkezett jelentés szerint az utóbbi napokban a román állampapírok árfolyama hanyatlott a párisi tőzsdén, holott az előző héten a kurzusok emelkedő tendenciát mutattak. A „stabilizarea” 3 ponttal, a „desvoltarea” egy ponttal ment vissza, azonban az „unificat” 14 ponttal emelkedett. Senkisé tudja a fenti árfolyamhullámzás okát. Hogy kik és miért adták el a stabilizációs papírokat, arra nem tudnak magyarázatot adni, mert hiszen a lej hivatalos árfolyama változatlan.

— A gabona árának fenntartása. Mint Bucurestiből jelentik, a Banca Nationalában szakértkezlet volt, amelyen a kereskedelmi, földművelésügyi és pénzügyminiszterium vezetői, valamint a gabonakormánybiztosság képviselői is megjelentek. A gabona árak fenntartására vonatkozó pénzügyi rendelkezéseket és az export módjait tárgyalták.

Filléres gyors Bécs—Budapest

indul augusztus 10-én.

Kényelmes utazás :- Számozott ülőhelyek.

Közös utlevéllel Budapestre . . .	1100 lei
„ „ „ Bécsbe	2190 „
Egyéni „ Budapestre . . .	775 „
„ „ Bécsbe	1870 „

Jelentkezni lehet: az Aradi Közlöny és Erdélyi Hírlap kiadóhivatalaiban és Sándor Ferenc menetjegyirodában.

